

Posudek na diplomovou práci kolegyně BC. A. Karipové „Fenomenologie hudby a koncepce temporálnosti u E. Husserla“

Máme před sebou pozoruhodnou práci v ruském jazyce o „Přednáškách k fenomenologii vnitřního časového vědomí“, od Edmunda Husserla, které je nutno číst v němčině, i když máme vynikající překlad do češtiny z roku 1969. Kolegyně Karipová porozuměla těžkému Husserlovu výkladu a ukazuje čtenáři, jak je nutné chápat časovost na hudbě. Vždy slyšíme jen část hudebního proudu (urimprese), ale cítíme současně celek, jenž nemá margo v přísném geometrickém slova smyslu. Právě tento nálezn vedl Husserla k pochopení celků bez marga jako zvláštních druhů fenoménu našeho toku cogitationes, hrajících zásadní snad nejpodstatnější roli vůbec v našem myšlení.

Právě tento nálezn vystupuje proti sukcesivitě Cartesiově, jež ovládá vědecké myšlení dnešní doby, stejně jako před sto lety. Autorka předložené práce nejen že dobře zvládla obtížnost Husserlova výkladu, ale dokumentuje tyto poznatky i na jedinečném hudebním materiálu některých skladatelů.

Zvlášť důležité bylo, aby autorka této práce dobře pochopila smysl a podstatu transcendentální epoché, což je ve fenomenologii základní předpoklad vzhledu do podstaty. V této souvislosti je nutno konstatovat, že se vše zdařilo, a proto je práce velmi dobrým základem pro studium celé fenomenologie, nikoli jen Husserla, ale i Patočky a Heideggera.

Stejně tak důležité bylo, aby si autorka uvědomila smysl a úlohu transcendentální apriority, která tvoří základ celé stavby času v linii, urimprese, retence a protence, protože protence pak tvoří noeze a noeze nesou v sobě předstanovená noemata, jako to, co pak je základem předporozumění všeho, co stojí před námi v poloze reálně transcendentní, ale i v poloze reelně transcendentní, tedy toho, co je uvnitř v toku cogitationes. Na tomto rozvrhu stojí celé porozumění světu u Edmunda Husserla.

Autorka zná i předpoklady Husserlova myšlení, které Husserl nabyl z přednášek Franze Brentana ve Vídni a dobře propojuje myšlenky Brentanovy s intencionalitou v díle Husserlově.

Je možné tvrdit, práce kolegyně Karipové je napsána bytostně, s pochopením, a proto je možno práci předložit k obhajobě, s návrhem známky: výborně

Do rozpravy kladu diplomantce tuto otázku: Co je to aristotelská sukcesivita v rozdílu k fenomenologické temporalitě?

V Praze dne 3. 8. 2016

prof. PhDr. Anna Hogenová, CSc.